

केशवस्येति शुभंराज्यादिलाभं आहितःप्रवेशितःप्रलोभितइत्यर्थः ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ प्राजापत्यंरोहिणीनक्षत्रं प्रजानांपतिर्दुर्योधनस्तदीयंनामनक्षत्रंउत्तराभाद्रपदाख्यमितिवा तेन पत्युःपीडयाप्राणिनामपिपीडितयुक्तं यद्वापृथ्वीकूर्मोदरस्थारोहिणीशैश्वरःपीडयति तेनमध्यदेशेमहान्क्षयोराज्ञोनाशश्चेतिभावः ॥ ८ ॥ कृत्वाचेति ज्येष्ठांअप्राप्ययदिभौमोवकीभवेत्तर्हिज्येष्ठस्यराज्ञोये मित्रभूतास्तेसर्वेनश्येयुरितिभावः मैत्रंमित्रसमूहंसंगमयन्नाशयन् वैवस्वतंसंगमनंजनानामित्यादौसंपूर्वस्यगमेर्मारणार्थत्वदर्शनात् ॥ ९ ॥ चित्रांपहोमहापाताख्योज्योतिःशास्त्रप्रसिद्धः तेनराकारस्यवे

संजयउवाच केशवस्यतुतद्वाक्यंकर्णःश्रुत्वाहितःशुभं ॥ अब्रवीदभिसंपूज्यरुष्णंतंमधुसूदनं ॥ १ ॥ जानन्मांकिंमहाबाहोसंमोहयितुमिच्छसि ॥ योयंपृथि व्याःकारुर्येनविनाशःसमुपस्थितः ॥ २ ॥ निमित्तंतत्रशकुनिरहंदुःशासनस्तथा ॥ दुर्योधनश्चनृपतिर्धृतराष्ट्रसुतोभवत् ॥ ३ ॥ असंशयमिदंरुष्णमहद्युद्धमुप स्थितं ॥ पांडवानांकुरुणांचघोरंरुधिरकर्दमं ॥ ४ ॥ राजानोराजपुत्राश्चदुर्योधनवशानुगाः ॥ रणेशस्त्राग्निनादग्धाःप्राप्यंतियमसादनं ॥ ५ ॥ स्वप्नाहिवहवो घोरादृश्यंतेमधुसूदन ॥ निमित्तानिचघोराणितथोत्पाताःसुदारुणाः ॥ ६ ॥ पराजयंधार्तराष्ट्रेविजयंचयुधिष्ठिरे ॥ शंसंतइववाण्येयविविधारोमहर्षणाः ॥ ७ ॥ प्राजापत्यंहिनक्षत्रंग्रहस्तीक्ष्णोमहाद्युतिः ॥ शनैश्वरःपीडयतिपीडयन्प्राणिनोधिकं ॥ ८ ॥ कृत्वाचांगारकोवक्रंज्येष्ठायांमधुसूदन ॥ अनुराधांप्रार्थयतेमैत्रं संगमयन्निव ॥ ९ ॥ नूनंमहद्भयंकुरुणांकुरुणांसमुपस्थितं ॥ विशेषेणहिवार्ण्येयचित्रांपीडयतेग्रहः ॥ १० ॥ सोमस्यलक्ष्मव्यावृत्तंरादुरर्कमुपैतिच ॥ दिवश्चो ल्काःपतंत्येताःसनिर्घाताःसकंपनाः ॥ ११ ॥ निष्टनंतिचमातंगामुंचंत्यश्रूणिवाजिनः ॥ पानीयंचवसंचापिनाभिनंदंतिमाधव ॥ १२ ॥ प्रादुर्भूतेषुचैतेषुभय माद्गुरुपस्थितं ॥ निमित्तेषुमहाबाहोदारुणंप्राणिनाशनं ॥ १३ ॥ अल्पेभुक्तेपुरीषंचप्रभूतमिहदृश्यते ॥ वाजिनांवारणानांचमनुष्याणांचकेशव ॥ १४ ॥ धा र्तराष्ट्रस्यसैन्येषुसर्वेषुमधुसूदन ॥ पराभवस्यतल्लिङ्गमितिप्रादुर्भूनीषिणः ॥ १५ ॥ प्रहृष्टंवाहनंकुरुणांपांडवानांप्रचक्षते ॥ प्रदक्षिणामृगांश्चैवतत्तेषांजयलक्षणं ॥ १६ ॥ अपसव्यामृगाःसर्वेधार्तराष्ट्रस्यकेशव ॥ वाचश्चाप्यशरीरिण्यस्तत्पराभवलक्षणं ॥ १७ ॥ मयूराःपुण्यशकुनाहंससारसचातकाः ॥ जीवंचीवकसंघा श्चाप्यनुगच्छंतिपांडवान् ॥ १८ ॥

धाद्राजजातीयानांक्षयोभवितेतिभावः ॥ १० ॥ लक्ष्मव्यावृत्तंक्षीणत्वादमावास्यासान्निध्यात्क्षीणचंद्रोपिपापएव तस्मिंश्चामावास्या यामर्केणयुक्तेउभयोःशत्रुःसदावकीरादुरर्कंउपैतिचेदयंकर्त्तरीयोगःसोमवंश्यानांसूर्यवंश्यानांचराज्ञांक्षयकरइत्यर्थः ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ पुण्यशकुनाहंसादयएव पाठांतरेपुण्यशकुनाःकुक्कुटाः जीवंचीवकाःपक्षिविशेषाः येजीवजीवेत्येवशब्दकुर्वंतितेषांसंघाश्चकोरादयः ॥ १८ ॥